

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci žalobcu: **M. C.**, bývajúci v B., občan Slovenskej republiky, v dovolacom konaní zastúpený JUDr. P. K., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v B., proti žalovaným: 1/ **Slovenská republika – Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky**, B. a 2/ **P. A.**, bývajúca v B., občianka Slovenskej republiky, **o náhradu škody 321 800,- Sk spolu s príslušenstvom**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 9 C 146/2003, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. decembra 2006 sp.zn. 13 Co 191/2006 a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 23. augusta 2006 č.k. 9 C 146/2003-254, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 23. augusta 2006 č.k. 9 C 146/2003-254 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie proti výroku rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. decembra 2006 sp.zn. 13 Co 191/2006, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený vo vzťahu k žalovanej 2/ a bolo rozhodnuté o trovách konania, **o d m i e t a .**

Dovolanie proti výroku rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. decembra 2006 sp.zn. 13 Co 191/2006, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žaloba bola vo zvyšku zamietnutá, **z a m i e t a .**

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zmenenou v priebehu konania domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť mu spoločne a nerozdielne 321 800,- Sk spolu s úrokom z omeškania. Splnenia povinnosti sa domáhal z titulu náhrady škody; proti žalovanej 1/ podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a proti žalovanej 2/ podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o predchádzaní škodám a o všeobecnej zodpovednosti, v spojení s ustanovením § 19 zákona č. 162/1995 Z.z.

Okresný súd Banská Bystrica (súd prvého stupňa), po zrušení jeho predchádzajúceho rozsudku odvolacím súdom, medziuzsudkom („medzitýmym rozsudkom“) z 12. novembra 2004 č.k. 9 C 146/2003-134 rozhodol tak, že: „Žalovaní 1/ a 2/ zodpovedajú za škodu žalobcovi v rozsahu jednej polovice všeobecnej (trhovej) hodnoty predmetu darovacej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou v 2/ rade č. X. ku dňu právoplatnosti rozhodnutia tunajšieho súdu v konaní 13 C 77/02, t.j. k 11. 08. 2003, v pomere žalovaný v 1/ rade 50 % a žalovaná v 2/ rade 50 %. Nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanej v 2/ rade je premlčaný.“

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) rozsudkom z 22. marca 2005 sp.zn. 13 Co 29/2005 medziuzsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 4. apríla 2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (dovolací súd) uznesením z 13. októbra 2005 sp.zn. 1 Cdo 95/2005 dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený medziuzsudok súdu prvého stupňa, odmietol.

Súd prvého stupňa, po doplnení dokazovania posudkom znalca z odboru stavebníctva, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, rozsudkom z 23. augusta 2006 č.k. 9 C 146/2003-254 uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní 142 500,- Sk s 13 %-ným úrokom z omeškania od 10. septembra 2003 do zaplatenia; žalobu proti nej v prevyšujúcej

časti zamietol. Zamietol aj žalobu proti žalovanej 2/. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Súd prvého stupňa, vychádzajúc zo zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a zo svojho medziuznesenia, dospel k záveru, že žalobcovi patrí náhrada škody v jednej polovici hodnoty daru, pričom spoluzavinenie žalovaných na vzniku škody je 50 %-né. Žalobcovi tak patrí náhrada vo výške jednej štvrtiny z hodnoty nehnuteľnosti ustálenej znalcom v sume 570 000,- Sk. V takom istom rozsahu by patrilo žalobcovi právo na náhradu škody proti žalovanej 2/, ktorá ale úspešne uplatnila námietku premlčania.

Odvolací súd, konajúc o odvolaní účastníkov, rozsudkom z 12. decembra 2006 sp.zn. 13 Co 191/2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 142 500,- Sk spolu s príslušenstvom tak, že žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní 80 450,- Sk s 13 %-ným úrokom z omeškania od 10. septembra 2003 do zaplataenia; žalobu proti žalovanej 1/ vo zvyšku zamietol. Rozsudok súdu prvého stupňa v častiach, ktorými bola žaloba proti žalovanej 2/ zamietnutá a bolo rozhodnuté o trovách konania, potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Odvolací súd vychádzal z toho, že o miere účasti žalovaných na vzniknutej škode a o tom, že právo žalobcu proti žalovanej 2/ sa premlčalo, bolo rozhodnuté právoplatným medziuznesením súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žalobu proti žalovanej 2/. Pochybil však pri určení rozsahu náhrady škody žalovanou 1/, keď vychádzal z hodnoty veci určenej znalcom (570 000,- Sk); sám žalobca považoval za predmet sporu iba sumu 312 800,- Sk. Žalovaná 1/ je preto povinná zaplatiť z titulu náhrady škody jednu štvrtinu hodnoty predmetu zmluvy, teda 80 450,- Sk.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa a rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie. Uviedol, že „v číselnom vyjadrení sa dovolaním napáda len tá časť uplatneného nároku, ktorá nebola priznaná pozmeňujúcim rozsudkom odvolacieho súdu a predstavuje rozdiel medzi sumou 312 800,- Sk a sumou 80 450,- Sk, čo je 241 350,- Sk vrátane príslušenstva predstavujúceho 13 % úrok z omeškania od 10. 9. 2003 do zaplataenia. Pokiaľ by aj hodnota spôsobenej škody presahovala výšku uplatneného nároku, dovolateľ uplatňuje len toľko koľko uplatnil v žalobnom návrhu – 321 800,- Sk.“ Žalobca žiadal dovolaním aj o „revíziu“ časti „uznesenia“ odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté s konečnou platnosťou o trovách jeho právneho zastúpenia. Uviedol, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p. a je odôvodnené dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Navrhol rozsudky

súdov nižších stupňov zrušiť a prikázať im vo veci opätovne konať a rozhodnúť v duchu žalobného návrhu na priznanie náhrady škody v sume 321 800,- Sk s príslušenstvom, za ktorú zodpovedajú žalované solidárne. Podľa žalobcu iná vada konania spočíva v tom, že odvolací súd nevykonal zákonným spôsobom dokazovanie, na základe ktorého by bol oprávnený zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa. Vychádzal tak z iného skutkového základu než vychádzal súd prvého stupňa, a to najmä v otázke výšky vzniknutej škody, čím nerešpektoval zásadu dvojinštančnosti civilného konania. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na nutnosť rešpektovať právoplatný medzirozsudok, „neurobil tak v plnom obsahovom význame uvedeného výroku, ale len čiastočne, jednostranne a bez akéhokoľvek logického zdôvodnenia.“ Pokiaľ ide o výšku náhrady škody, odvolací súd bol viazaný medzirozsudkom aj v časti, v ktorej „rámcove odkazoval“ na výšku spôsobenej škody, t.j. v rozsahu polovice všeobecnej (trhovej) hodnoty predmetu darovacej zmluvy. Pokiaľ sa teda odvolací súd cítil byť viazaný právoplatným medzirozsudkom, nevysvetlil, prečo potom zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade škody. „Z uvedeného dôvodu vykazuje úvaha odvolacieho súdu smerujúca k pozmeňujúcemu výroku znaky vnútornej protirečivosti a zmätočnosti“. Žalobca v ďalších častiach svojho dovolania podrobne uviedol dôvody, z ktorých mal za to, že sú „procesnoprávne neprijateľné“ výroky medzirozsudku o premlčaní práva voči žalovanej 2/ a o delenej zodpovednosti žalovaných 1/ a 2/. Uviedol, že vyslovenie premlčania práva v medzirozsudku sa javí nadbytočným a nevhodným, pretože premlčanie má za následok zamietnutie žaloby a je o ňom možné rozhodnúť len v konečnom rozhodnutí. Podľa žalobcu nie je opodstatnený ani záver v medzirozsudku o delenej zodpovednosti žalovaných, pretože ten neopodstatnene vychádza iba z akceptácie vznesenej námietky premlčania práva a neprihliada „na ďalšie potrebné a zákonné dôvody“. Nesprávneho právneho posúdenia veci sa sudy dopustili aj pri špecifikácii spôsobenej škody, keď za škodu, v rozpore so skutočnosťou, považovali iba hodnotu jednej polovice spoluvlastníckeho podielu pôvodne v celosti nadobudnutej nehnuteľnosti.

Žalovaní 1/ a 2/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je príslušný rozhodnúť o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov, ako súdov odvolacích (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas na tento procesný úkon oprávnenou osobou (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že o časti dovolania žalobcu smerujúcej proti rozsudku súdu prvého stupňa nemôže konať

a rozhodnúť a že jeho dovolanie v ďalších častiach smeruje proti takým častiam rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým zákon dovolanie nepripúšťa, resp. ktoré sú správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým skúmal, či vôbec môže konať o mimoriadnom opravnom prostriedku žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa z 23. augusta 2006 č.k. 9 C 146/2003-254, ktoré v dovolaní tiež výslovne napáda. Dospel k záveru, že konanie o jeho dovolaní treba v tejto časti zastaviť podľa § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. účastník konania môže dovolaním napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je spôsobilým predmetom dovolania; nemožno ho týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napádať, a to ani vtedy, ak by konanie okresného súdu malo procesné vady vymenované v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Keďže dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci, inak patriacej do právomoci súdov, je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktoré musí mať za následok zastavenie dovolacieho konania (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

Z týchto dôvodov o dovolaní žalobcu v časti týkajúcej sa rozsudku súdu prvého stupňa rozhodol tak, ako je to uvedené v prvom výroku tohto rozsudku.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3

O.s.p.). Napokon dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Žalobcom napadnutý rozsudok vo veci samej v časti týkajúcej sa žalovanej 2/ nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 – 3 O.s.p., pretože ním bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd v ňom nevyslovil prípustnosť dovolania a nepredchádza mu ani rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým by bol odvolací súd viazaný.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd v tejto časti len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Také vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v časti smerujúcej proti časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorou bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k žalovanej 2/ treba odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p.

Pokiaľ žalobca v dovolaní uviedol, že vyslovenie premlčania práva proti žalovanej 2/ v medzirosudku sa javí nadbytočným a nevhodným, pretože premlčanie má za následok zamietnutie žaloby a je o ňom možné rozhodnúť len v konečnom rozhodnutí a že nie je opodstatnený ani záver prezentovaný v medzirosudku o delenej zodpovednosti žalovaných, treba uviesť, že ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe. Rozsudok, ktorý rieši iba otázku základu nároku a ponecháva pritom otázku rozsahu nároku ďalšiemu rozsudku, sa nazýva medzirosudkom (v súdnej praxi

„medzitýmny rozsudkom“). Predpokladom použitia medzirozsudku je deliteľnosť predmetu konania na dve zložky; podľa základu a výšky. Pri žalobách zo zodpovednostných nárokov je potrebné základom prejednávanej veci rozumieť vyriešenie otázky zodpovednosti žalovaného, vrátane otázky spoluzavinenia žalobcu (ak prichádza do úvahy), prípadne aj ďalšieho žalovaného na vzniku škody, aby tak po právoplatnosti medzirozsudku zostala na vyriešenie len otázka výšky nároku poškodeného zodpovedajúca miere zistenej zodpovednosti (Zborník IV, str. 747). Za základ prejednávanej veci, o ktorom môže súd rozhodnúť medzirozsudkom, treba teda spravidla považovať všetky sporné otázky vyplývajúce z uplatňovaného nároku, ktoré musí posúdiť, ak má o veci rozhodnúť, s výnimkou výšky nároku. Tak je to napríklad vtedy, keď súd na podklade žaloby o náhradu škody posúdi, či ku škode došlo, či žalovaný škodu spôsobil a či za ňu zodpovedá, či škoda bola spôsobená aj zavinením poškodeného, prípadne či nárok nie je premlčaný (ak bola vznesená námietka premlčania) alebo či nezanikol.

Medzirozsudkom súdu prvého stupňa, potvrdeným odvolacím súdom, bolo rozhodnuté tak, že: „Žalovaní 1/ a 2/ zodpovedajú za škodu žalobcovi v rozsahu jednej polovice všeobecnej (trhovej) hodnoty predmetu darovacej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou v 2/ rade č. X. ku dňu právoplatnosti rozhodnutia tunajšieho súdu v konaní 13 C 77/02, t.j. k 11. 08. 2003, v pomere žalovaný v 1/ rade 50 % a žalovaná v 2/ rade 50 %. Nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanej v 2/ rade je premlčaný.“ Medzirozsudok nadobudol právoplatnosť a dosiaľ nebol zrušený príslušným orgánom; dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu proti nemu.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Nadobudnutím právoplatnosti súdne rozhodnutie získava vlastnosť, ktorá spočíva v tom, že rozhodnutie (okrem niektorých zákonom ustanovených výnimiek) sa stáva nezmeniteľným a záväzným pre účastníkov, štát, orgány verejnej moci, právnické osoby a fyzické osoby. Právoplatnosťou nadobúda súdne rozhodnutie vlastnosť bez ktorej by sa nedali vyriešiť spory ani ostatné právne veci. Súdnemu riešeniu by chýbalo určenie okamihu, v ktorom štát (súdne a nesúdne orgány) považuje vec za rozhodnutú s účinkami, ktoré zamedzia vývoju ďalšieho sporu v tej istej veci alebo zabránia v právnej neistote v právnych vzťahoch, v ktorých vývoj vyžaduje súdne rozhodnutie.

Všetky uvedené vlastnosti právoplatného rozsudku sa v plnej miere vzťahujú aj na medzirozsudok, ktorým bola v danej veci ustálená delená zodpovednosť žalovaných za vzniknutú škodu s tým, že právo žalobcu proti žalovanej 2/ sa premlčalo.

Vzhľadom na uvedené, akékoľvek úvahy žalobcu o „procesnoprávnej neprijateľnosti“ výroku medzirozsudku o premlčaní práva voči žalovanej 2/ a o delenej zodpovednosti žalovaných 1/ a 2/ pre ďalšie konanie sú bez právneho významu.

Pokiaľ ide o časť rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov konania, prípustnosť dovolania proti tejto časti rozsudku treba posudzovať podľa § 239 O.s.p., a nie podľa § 238 O.s.p. Ide totiž o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia v zmysle § 167 ods. 1 O.s.p., a to aj v prípade, že je pojaté do rozsudku o veci samej. Ani v takom prípade totiž nezmení rozhodnutie o trovách konania svoju procesnú povahu, a preto z hľadiska prípustnosti dovolania treba na neho hľadieť ako na uznesenie. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale výslovne ustanovuje, že predchádzajúce odseky 1 a 2 (prípúšťajúce dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Z uvedených dôvodov bolo podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p. odmietnuté dovolanie žalobcu aj v časti napádajúcej výrok odvolacieho súdu o trovách konania.

Žalobca napadol dovolaním aj výrok odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa vzťahu žalobcu a žalovanej 1/. Dovolanie žalobcu v časti napádajúcej výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žaloba bola vo zvyšku zamietnutá, je síce prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), nie je však dôvodné. Napadnutá časť rozhodnutia odvolacieho súdu je totiž vecne správna.

Ako už bolo vyššie uvedené, právoplatným medzirozsudkom súdu nižšieho stupňa z 12. novembra 2004 č.k. 9 C 146/2003-134 bola v danej veci už ustálená delená zodpovednosť žalovaných za polovicu vzniknutej škody s tým, že právo žalobcu proti žalovanej 2/ sa premlčalo. Rozhodnutie odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa žalobcu a žalovanej 1/ striktné vychádza z uvedeného právoplatného medzirozsudku a z rozsahu náhrady škody žiadanej žalobcom. Žalobu z 12. augusta 2003, ktorou sa domáhal zaplatenia

321 800,- Sk v priebehu konania nezmenil (podaním z 2. júna 2004 navrhol, aby do konania pristúpila žalovaná 2/). Žalobu, pokiaľ ide o rozsah náhrady škody, nezmenil ani po vykonaní dokazovania znalcom na ustálenie všeobecnej hodnoty predmetných nehnuteľností. Na pojednávaní súdu prvého stupňa konanom 23. augusta 2006 zástupca žalobcu iba uviedol, že „my vo vzťahu ku žalovanej istine trváme na návrhu s tým, že súhlasíme so závermi znaleckého posudku a sme si vedomí toho, aj v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu, že máme nárok na náhradu škody, ktorá predstavuje de facto polovicu z polovice celej nehnuteľnosti, to znamená v rozsahu 285 000,- Sk“.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou. Platí teda, že súd je viazaný žalobou; nemôže preto žalobcovi priznať viac než požadoval v žalobnom petite a žalovanému nemôže uložiť inú povinnosť, než žalobcom navrhovanú. Opačný postup by bol v rozpore s ustanovením § 79 a nasl. O.s.p.

Podľa § 153 ods. 2 O.s.p. súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania medzi účastníkmi.

Pre rozhodnutie súdu o plnení vo väčšom rozsahu než o aké bolo žiadané v žalobe nepostačovalo, že v medzirozsudku bol ustálený podiel a miera zodpovednosti žalovaných v rozsahu jednej polovice „všeobecnej (trhovej) hodnoty predmetu darovacej zmluvy“. K tomu, aby súd mohol v ďalšom konať a rozhodnúť o náhrade škody vo väčšom rozsahu musel tu byť dispozitívny úkon žalobcu schválený súdom. K tomu v priebehu konania nedošlo. Naostatok žalobca i v dovolaní uviedol, že „v číselnom vyjadrení sa dovolaním napáda tá časť uplatneného nároku, ktorá nebola priznaná pozmeňujúcim rozsudkom odvolacieho súdu a predstavuje rozdiel medzi sumou 321 800,- Sk a sumou 80 450,- Sk, čo je 241 350,- Sk vrátane príslušenstva“.

Ak teda odvolací súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 80 450,- Sk [321 800,- Sk : 2 = 160 900,- Sk (t.j. polovica hodnoty predmetu daru), 160 900,- Sk : 2 = 80 450,- Sk (t.j. delená zodpovednosť žalovaných s tým, že právo proti žalovanej je premlčané)] rozhodol podľa žaloby a právoplatného medzirozsudku z 12. novembra 2004 č.k. 9 C 146/2003-134. Napravil tak pochybenie súdu prvého stupňa, ktorý v rozpore s tým rozhodol o povinnosti

zaplatiť časť škody určenej vo všeobecnej hodnote nehnuteľnosti bez toho, že by tu bol dospozitívny úkon žalobcu o zmene žaloby a rozhodnutie súdu o jej pripustení, čím zaťažil svoje konanie inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ žalobca v dovolaní tvrdí, že mu bola odňatá reálna a efektívna možnosť skutkovo a právne argumentovať ohľadne nového právneho názoru odvolacieho súdu o výške škody a teda, že zmena v právnom názore mala byť dôvodom kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu, robí tak bezdôvodne.

Kasačné rozhodnutie odvolacieho súdu má zabezpečiť účastníkom možnosť v súvislosti so zmenou právneho názoru na vec vyjadriť sa k právnej stránke a k dokazovaniu podľa stanovenia § 118 ods. 3 O.s.p., prípadne v súvislosti s touto zmenou predložiť súdu nové dôkazy. V danej veci ale nejde o takú zmenu v právnom posúdení veci odvolacím súdom, ktorá mala mať za následok zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenie veci na ďalšie konanie. K tomu, aby odvolací súd dospel k ním prezentovanému záveru o výške škody, nepotreboval vykonanie ďalšieho dokazovania; pre svoj postup mal oporu v dôkazoch už vykonaných súdom prvého stupňa a v jeho medzi rozsudku. Svoje rozhodnutie odvolací súd tak neoprel o nové skutkové zistenia, ku ktorému by sa účastníci mohli vyjadriť podľa ustanovenia § 118 ods. 3 O.s.p. V napadnutom rozhodnutí tak nešlo o rozhodnutie, ktoré by viedlo k porušeniu procesných práv žalovaného skutkovo argumentovať, prípadne navrhnuť dôkazy a ktoré by bolo prekvapujúce.

Z uvedeného vyplýva, že dovolanie žalobcu i v jeho prípustnej časti bezdôvodne vytýkalo odvolaciemu súdu, že jeho rozhodnutie nie je správne. Keďže dovolací súd nezistil ani vady konania podľa § 237 O.s.p., ani iné (v § 237 O.s.p. neuvedené) vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, uvedený opravný prostriedok v tejto časti rozsudkom zamietol (§ 243b ods. 1 časť vety pred bodkočiarkou O.s.p.).

Úspešným žalovaným vzniklo síce právo na náhradu trov konania (§ 243b ods. 4, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu náhradu trov dovolacieho konania im nepriznal, pretože im v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2008

**JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu**

Za spravnosť vzhotovenia: